

ביקורת ב'
תוצאות ביקורת החלב והשומן בתש"ל
(הרשימה ערוכה לפי רמת התנובה)

פרות	חלב	שומן	%	המשק	פרות	חלב	שומן	%	המשק
בממוצע	ק"ג	ק"ג	השומן		בממוצע	ק"ג	ק"ג	השומן	
14. גדרות *	128.4	5409	176	3.26	1. שדה־יעקב *	163.5	6442	213	3.30
15. עין־אלה *	147.8	5366	181	3.37	2. תל־עדשים *	137.9	6033	211	3.49
16. תלמי־אלעזר °	74.4	5329	192	3.61	3. מרחביה, מושב *	108.1	6004	201	3.34
17. כרם־מהר"ל *	104.7	5285	192	3.64	4. כפר־ברוך *	120.8	5982	209	3.50
18. בית־אלעזרי °	25.9	5282	180	3.41	5. גן־השומרון *	58.7	5884	220	3.74
19. צלפון *	249.7	5241	174	3.32	6. ניר־ישראל *	94.1	5822	199	3.42
20. קדרון °	50.3	5110	167	3.26	7. בצרון *	160.4	5752	199	3.46
21. ערוגות *	103.3	4938	173	3.50	8. ניר־בנים *	258.1	5734	192	3.34
22. כפר־חגלה °	113.1	4920	169	3.44	9. כפר־הרא"ה *	78.6	5654	192	3.39
23. כפר־אחים *	119.6	4862	171	3.52	10. שפייר	90.8	5650	198	3.50
24. גיאָה °	67.4	4782	167	3.49	11. יגון *	82.7	5574	181	3.24
25. תנובות *	99.4	4526	164	3.63	12. אביגדור *	509.5	5512	193	3.51
26. דור °	118.1	4482	152	3.40	13. היוגב *	162.0	5504	196	3.56

° 2 חליבות ביממה

תצוגת בקר ה-19 של „און”

נענינו על ידי שלושה רפתנים, בני סמכא: יואב גרטמן מיגור, חנוך פלטר משדה אליהו ויעקב קרייצר מיפעת. אחדות־דעים מוחלטת שוררת ביחס לבנות „זמיר”. „זמיר” הוא בנו של „עדי” שהצטיין ב־הרבה סופאָרלאטיבים: „עדי” מכונן היה באון־הפריה מירבי, ה„פייטר” מספר 1 עד כה בארץ. מזירמתו בוצעו 65.400 הזרעות והשפעתו ניכרת על הטיפוח בגזע הישראלי־פריזי. בכל התכונות היצרניות התבלט לטובה, פרט למהירות גדילה של בניו שהיתה שלילית בשיקלול וגם מבנה גופן של בנותיו קטן וקל במקצת. בנות „זמיר” שהיוו קבוצה מלוכדת בעלת־אחידות שבתה את עיני־כל בהופעתן הנאה: שלד גדול וחזק, אופי חלבי, עטינים טובים מאד, מחור ברים היטב, פטמות בלי פגם בצורתן ובמיקומן. הקבוצה הייצוגית של בנות זמיר אשרה את אמי־נות השיפוט הגופני כאשר לכל בנותיו ניתן ציון מעולה בכל הפריטים. גם הנבת החלב מהווה שיא: 3.113 ק"ג ב־122 ימי־חליבה הראשונים.

בתצוגת הבקר, שנערכה ביום 10 לנובמבר ש.ז. בסככות „און” ע"י שריד, הוצגו 5 קבוצות מבכירות בנות של פרים, שנולדו בארץ בשנת 1966. מארגני־התצוגה מציינים, בהקדמה לקטלוג, כי נתקלו הפעם בקשיים שלא ידעום קודם. עד כה נהגו לפקוד כ־50–60 עדרי־בקר קבוציים והצליחו לשפוט שיפוט גופני ולרשום תנובות חלב של כ־400 מבכירות, בנות של 5–6 פרים בהמתנה. הפעם עברו 109 עדרים בכל מרחב „און” ולא נמצאו בהם אלא 240 מבכירות. ב־משקים רבים לא נשארה אפילו מבכירה אחת, מהמועמדות לתצוגה. רובן ככולן נמכרו לחו"ל ויתכן כי נצטרך להעתיק את מבחן הפרים ה־צעירים לאיראן ולסיציליה, אם נמשיך במכירת רוב המבכירות הללו לחו"ל. אבל התצוגה נסכה שביעות רצון ומצב רוח טוב בלב מבקריה. בקשנו רפתנים אחדים לסכם את התרשמותם ממראה עיניהם. הרי סוף סוף דעת החברים אשר ברפת מקום עבודתם היא היא שצריכה להשפיע על השיקולים בהוצאת מסקנות.

טוען חנוך פלסר: „פרט לעטיניהן של בנות זמיר, שהיו מתקבלים על הדעת, השאר היו מכור ערים. אם כי הושגה התקדמות יפה בטיפוח שאר התכונות הגופניות, הרי בענין העטין קיימת דריי כה במקום. יש לזכור, שעטין גרוע אינו בא לידי ביטוי בחדשי-התחלובה הראשונים, שאותם אנחנו רואים ברשימות. תוצאות של חלב אלו אינן בעלות משמעות. יש לעשות מאמץ טיפוחי בכיוון שיפור ניכר של העטינים ואף אם זה יתבטא כביכול בהורדת התנובה. הריווח הצפוי יתבטא רק יותר מאוחר וזה לא בא לביטוי במבחן המקובל“.

יואב גרסמן מוצא את עטיני בנות זיו גרועים מדי ומסכם: „אין חילוקי-דעות לגבי זמיר. יש להשאיר את יונתן. יש לחזור ולבדוק את סיכום 305 ימי-חליבה של בנות שאול וזיו. את נציב לסלק“.

בהתחשב עם המיתאם (קורלציה), המתקבל מ- עיבוד סטאטיסטי במחשב יש לחזות ממבכירה כזו תנובה של 6,550 ק"ג חלב ב-305 ימי-חליבה, הווה אומר כי בתור פרה מבוגרת תניב כ- 7,200 ק"ג. מהירות גדילה של 45 בני-זמיר ב- 400 יום הוא $4.4 + \text{ק"ג}$. ובכן לכל הדעות הת- גלה זמיר כ„תותח“ בעל קליבר גדול. נוסף נכס גנטי יקר לצוות הפרים המשביחים שלנו. אפילו מבקרים קפדניים לא מצאו בבנותיו פגם כל שהוא.

ביחס ליתר הקבוצות, חלוקות הדעות בי- מקצת: יעקב קרייצר מציין, כי נראית לו מגמה של שיפור העטין: חוץ ממספר בנות זיו, הרי שלכל יתר המבכירות היה עטין משביע רצון. נדמה לו גם שהמבכירות המוצגות היו גדולות, אם כי גיל המלטה יורד בקביעות. ויתכן שגוף הפרה שלנו הולך וגדל עם הדורות. לעומתו

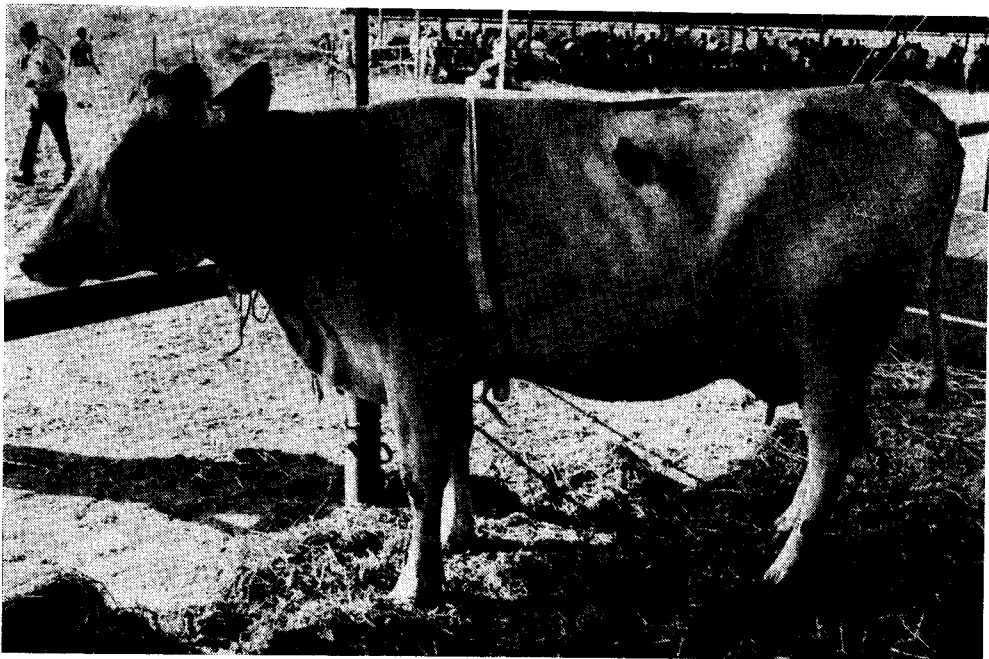
הפר זמיר 114, בן עדי וזוהר, נולד במזרע ב-27.5.66

בצורתן ומיקומן. אחרי סיכום תגובות החלב של בנותיהם יש סיכויים טובים שגם אלה הארבעה יתקבלו למועדון המשביחים.
כ-1,000 איש, בוקרים, מדריכים, רופאים וטריי-נאריים וחקלאיים באו לחזות בתצוגה שאורגנה כראוי, מלווה בהסברת קווי-אופי של כל קבוצה וקבוצה ובחלוקת פרסיופי וניקיון. בטלוויזיה בשפה הערבית שודר מיקטע זעיר של האירוע.

מהירות גדילה ב-400 יום:

ק"ג משקל חי	מספר בנים	בנים של
+ 4.4	45	זמיר
+11.1	35	שאול
+ 17.8	35	יונתן
+14.3	43	נציב
+14.7	34	זיו

ועדת הטיפוח של „און" סיכמה לאמור:
1. עת הזמיר הגיע! זמיר נתגלה בתור פר אשר מוריש לבנותיו הופעה נאה ויפה וכושר ייצור מעולה בעטיפה אחת. יש להכניסו מיד ל-רשימת האלופים ולהעביר אותו בפרך.
2. שאול ויונתן. שניהם בניו של עוזי. בנו-תיהם מראות תדמית די שווה: פרות יפות וגדוד-לות, בעלות עטינים מתקבלים על הדעת עם הנבה טובה. בניין השלד שלהן יותר הרמוני ב-חלק הקדמי של גופן, כתפים רחבות, אך אינן מזדקרות קדימה כמו בנות עוזי. ביחס לפרים בעצמם, הרי שאול נגוע כבר בעווית-רגלים (Crampety) הנפוצה במשפחת עוזי. יונתן פר יפה במבנה גופו, בעל עמידה איתנה על כל רגליו ללא סימני-עווית (עדין?).
3. נציב וזיו הם בני-נצר. בנותיהם גדולות ואינן נבדלות מבחינה זאת מבנות נצר. טיפוס בשרני, פחות חלבי מיתר הקבוצות. העטינים דומים לאלה של בנות נצר. במהודרה קצת מתור-קנת. אינם גורמים קשיים בחליבה; פטמות יפות

אסיה, בת זמיר, נולדה בעין-דור ב-9.5.68, המליטה ב-5.9.70

סיכום המבחן הגופני :

בנות הפר	מספר בנות	גודל ההיקן הגוף	אופי חלבי	רקימת בשר	רגלים וכתף	עטין קדמי	עטין אחורי	פסמות	
זמיר	51	114 טוב מאד	123 טוב מאד	110 טוב מאד	127 מצוין	110 טוב מאד	108 טוב מאד	114 טוב מאד	+ % ציון
שאול	63	81 טוב	122 טוב מאד	89 טוב	90 טוב	86 טוב	86 טוב	89 טוב	+ % ציון
יונתן	33	103 טוב מאד	112 טוב מאד	112 טוב מאד	106 טוב מאד	85 טוב	79 טוב	79 טוב	+ % ציון
זיו	57	114 טוב מאד	93 טוב	104 טוב מאד	105 טוב מאד	54 כמעט טוב	63 כמעט טוב	86 טוב	+ % ציון
נציב	35	97 טוב	86 טוב	120 טוב מאד	123 טוב מאד	86 טוב	94 טוב	94 טוב	+ % ציון

המבחן הגופני מתבסס על שיפוט של 7 פריטים והוא מבוסס באחד מ-4 הציונים ++ עבור הרצוי ביותר, + מעל הממוצע הרצוי, = מתחת לממוצע הרצוי, – בלתי רצוי. בסיכום סופרים את הפלוסים, מפחיתים מהם את המינוסים ואת התוצאה מחלקים במספר הבהמות, וכך מקבלים את אחוז הפלוסים (+%) לכל תכונה.

עד 24	+ %	מקבל ציון :	בלתי מספיק	75 עד 99	+ %	מקבל ציון :	טוב
עד 25	+ %	" "	מספיק	עד 100	+ %	" "	טוב מאד
עד 50	+ %	" "	כמעט טוב	125 ויותר	+ %	" "	מצוין

תנובת החלב :

122 ימי חליבה			השיא : ק"ג חלב	מעל 30 ק"ג : %	שיא ממוצע : ק"ג חלב	מספר בנות	בנות הפר
גיל המלטה : חודש	התנובה : ק"ג חלב	מספר בנות					
24½	3.113	35	36.8	35	27.9	52	זמיר
24	2.952	20	34.5	12	25.0	51	שאול
23	2.966	15	32.7	10	25.8	30	יונתן
23			32.1	8	23.0	25	נציב
24	2.946	32	36.7	15	24.9	52	זיו